NEW YORK TIMES BESTSELLER

UTAJENÉ PŘÁTELSTVÍ

DAN GEMEINHART

bambook

bambook

UTAJENÉ PŘÁTELSTVÍ

Dan Gemeinhart

ČÁST PRVNÍ

MOTTO

Všichni lidé, jeden vedle druhého, si zaslouží domov a rodinu. I vy. Především vy. Každý si zaslouží lásku a přátelství. Ano, i vy. Každý člověk si zaslouží najít místo, kam patří, a každý pták má mít své hnízdo. I když někdy je třeba hledat, nakonec každý pták své hnízdo najde. Možná právě o tom jsou téměř všechny příběhy.

Ani tento není výjimkou.

KAPITOLA PRVNÍ

v níž není vysloveno přání a je zachováno tajemství

Když ty děti přijely, skoro všichni ve městě Slaughterville už spali.

Ve Slaughtervillu nebyla žádná cedule vítající návštěvníky, protože většinu návštěvníků města tvořily krávy a žádná z nich nebyla nijak zvlášť šťastná, že tam je. Ještě méně šťastné byly, když město opouštěly.

Ale této noci tu návštěvníci *byli*. Dorazili v tichosti a modlili se, aby si jich nikdo nevšiml. A to se jim do značné míry splnilo.

Město bylo potemnělé, až na stříbřitý svit měsíce.

V jedné z nevelkého bloku budov na Skinister Street, který ve Slaughtervillu nazývali centrem, seděla ve své kanceláři šerifka. Ale nohy měla na stole a hlavu zakloněnou dozadu. Z gramofonu vedle ní se linula operní hudba a ona snila se zavřenýma očima a otevřenými ústy.

Její soused, pekař pan Čchin, *nespal*. Mohl ty děti vidět, když procházely kolem, ale byl zrovna skloněný k peci, do které zasouval další kulatý bochník kváskového chleba, takže si jich nevšiml.

Ve všech ostatních obchodech a krámcích byla tma a prázdno. Zvon na kostelní věži, která tvořila konec bloku, byl tichým svědkem toho, jak děti projely celou Skinister Street a pak pokračovaly dál.

Jatka bez oken, která dala městu jméno, byla tichá, stroje se nehýbaly, řezací zařízení nečinně stálo, ale bylo připravené a vyčkávalo, podlaha porážecí místnosti byla umytá hadicí a prázdná. Ocelové hroty zavěšených háků na maso se leskly v měsíčním světle. V blátivé ohradě za plotem podřimovaly krávy, které se ani trochu nezajímaly o to, co je příští den čeká. A tak to pro ně bylo nejspíš nejlepší.

Kousek za jatky projela po úzkém mostě přes potok Carcass Creek velká dodávka.

Pak zahnula do první zatáčky vlevo a krátce zablikala na nakloněnou ceduli označující Offal Road.

Na Offal Road stály jen dva domy, dál už byl jen les. V žádném se nesvítilo a jen v jednom přebývali lidé. Dům nalevo byl prázdný, alespoň v tuto chvíli. A na druhé straně ulice, v prvním patře domu napravo, ležel v posteli chlapec. Všude kolem jeho okna, které směřovalo na ulici, visely ptačí budky. Desítky budek všech tvarů, velikostí a barev. Všechny je vyrobil on sám.

Ten chlapec je hrdinou tohoto příběhu. Nebo spíš jedním z hrdinů. Nikoho by to nepřekvapilo víc než jeho samotného. Jako hrdina si absolutně nepřipadal.

Někdy však duše neví, jak velká skutečně je. Dokud není nucena to zjistit.

Ten chlapec se jmenoval Ravani Foster.

Jeho rodiče spali. Ale on ne. Zíral do stropu a plakal.

Neprobudil ho zvuk ani sen, ale *pocit*. Pocit tak silný, že ho ze spánku vytrhl do tmy. Co Ravaniho Fostera v této měsíčné noci probudilo? Byla to osamělost.

Nevím, jestli jste někdy byli tak osamělí, že vás to probudilo ze sna.

Doufám, že ne.

Ale není zajímavé, že se právě tento chlapec probudil právě této noci, když tato konkrétní dodávka odbočovala přesně na tuhle silnici? Zdá se, že je to víc než náhoda.

Je to cosi *tajemného*. Vypadá to jako zázrak.

Ten chlapec, kterého probudila jeho osamělost, něco zaslechl. Nějaký tichý, rachotivý zvuk.

Otřel si slzy z tváří, vstal z postele a tiše se přikradl k oknu s výhledem dolů na Offal Road.

Před prázdným domem naproti parkovalo velké bílé nákladní auto.

Ravani si protřel oči, protože nemohl uvěřit tomu, co vidí. To auto mu nedávalo žádný smysl. V tom domě už týdny nikdo nebydlel. Starý pan

Croward si zlomil nohu v kyčli a přestěhoval se do Ironburghu. A v noci do Slaughtervillu nikdo nejezdil, protože se tu v noci nic nedělo.

Ale přesto tam to auto stálo.

Motor nepřestával vrčet, když z kabiny vystoupil mohutný, zavalitý muž. Mezi rty svíral žhnoucí tlustý doutník. Prohlížel si ulici odpředu dozadu a bafal jako drak.

Zjevně spokojený, že je všude ticho a klid, se vydal k zadní části vozu, odklopil západku a s rachotem otevřel dveře. Pak ustoupil stranou, opřel se o auto a dál si prohlížel Skinister Street.

Ravani to všechno shora pozoroval a čekal. A pak mu začala pomalu klesat brada.

Z auta totiž vystoupily děti.

Jedno. Dvě, tři. Čtyři. Pět, šest. Šest dětí. Nejstarší z nich, tmavovlasý chlapec, který se rozhlížel a prohlížel si měsícem ozářenou ulici kolem nich, vypadal na šestnáct nebo sedmnáct let. Nejmladšímu dítěti, zívající holčičce v bílých šatečkách, bylo teprve pět nebo šest.

Ostatní, dvě dívky a dva chlapci, byli věkem někde mezi nimi.

Šest dětí. Vystoupily do měsíčního světla a nevydaly přitom ani hlásku. Každé neslo kufr. Nejmenší holčička držela v ruce otrhanou plyšovou žirafu. Neměly však žádný nábytek, lampy, matrace nebo židle.

Šest dětí, které se tu zničehonic objevily. Samy a spolu.

I když – ne. Počkat!

Jak je tak Ravani pozoroval, z temnoty vozu se vynořilo ještě jedno dítě. Dívka zhruba v jeho věku, dvanácti- nebo třináctiletá. Chvíli stála v zadní části auta a rozhlížela se kolem sebe po Offal Road.

Dívčiny vlasy, svázané černou stuhou, vypadaly v měsíčním světle jako stříbrné. Ale Ravaniho napadlo, že ve slunečním světle by zářily zlatě. Na sobě měla modré džíny a bílé tričko. V jedné ruce držela kufr, stejně jako ostatní děti, ale druhou svírala něco jiného: bílý deštník. Takový ten krajkový, hezký, jaký nosí nóbl dámy na slavnostní akce, jako jsou koňské dostihy a venkovské pikniky.

„Slunečník,“ zašeptal Ravani, protože si myslel, že to je to správné slovo, a také bylo.

Dívka tím slunečníkem položeným přes rameno zatočila. Podívala se doleva, pak doprava a nakonec vzhůru.

Ravani si byl na okamžik jistý, že se dívá přímo na něj, jak stojí bez košile u okna. Zalapal po dechu a ustoupil, i když věděl, že pokud se *opravdu* dívala na jeho okno, už ho jistě zahlédla.

Pak ale její oči sklouzly dolů, starší chlapec jí podal ruku a ona vyšla na ulici.

Muž zavřel zadní část vozu, nastoupil do kabiny, dodávka se rozjela a zmizela v noční tmě. Na silnici zůstalo stát sedm tichých dětí.

Šest z nich společně kráčelo po cestě k zastřešené verandě prázdného domu přes ulici. Pouze dívka se slunečníkem zůstala vzadu.

Ravani ji pozoroval, jak stojí sama na chodníku. Viděl, jak postavila kufr na zem a otřela si tváře hřbetem ruky. Nejdřív jednu, pak druhou. Ravani se kousl do rtu. Ten pohyb dobře znal. I když stála tam dole a na protější straně ulice, svítil na ni jen měsíc a byla k němu otočená zády, bylo mu jasné, že si ta dívka se stříbrnými vlasy utírá slzy.

Zbývajících šest dětí vystoupilo po schodech na verandu. Postavily kufry na zem, dívaly se na vchodové dveře a chytily se navzájem za ruce.

Nejstarší chlapec něco řekl. Jeho hlas nedolehl přes ulici až k oknu, ale Ravani viděl, jak se jeho ústa pohybují a jak otáčí hlavu ze strany na stranu. Pět dětí vedle něj sklopilo hlavy a pak také něco řekly.

Potom zvedly kufry, otevřely vchodové dveře a zmizely uvnitř.

Ravani zamrkal. Očima znovu sklouzl k dívce se slunečníkem a srdce se mu rozbušilo.

Stála v měsíčním světle a dívala se přímo na něj.

Ravani nevěděl, proč vzápětí udělal to, co udělal. Chtěl se schovat, skrčit se za závěs.

Ale na té dívce, na jejím mlčení, na tom, jak osaměle tam v noci stála, bylo něco zvláštního. I na těch jejích utajovaných slzách.

Tento příběh je, ostatně jako všechny příběhy, o osobních rozhodnutích.

A Ravani se v tu chvíli rozhodl neskrývat.

Místo toho zvedl ruku a tiše jí zamával.

Když se někdy potkají dvě osamělé duše, poznají se.

I ta dívka zvedla ruku. Ale ne, aby mu zamávala. Přitiskla si prst na rty. Nevydala žádný zvuk, ale bylo nade vši pochybnost zřejmé, co mu chce říct: *Pšššt*.

Ravaniho zamrazilo. Noc byla náhle jiná než předtím. Měla chuť tajemna a nebezpečí.

Dívka spustila ruku.

Starší chlapec vyšel ke schodům na verandu, vypadal napjatě a netrpělivě. Přiložil si sevřené dlaně k ústům a vyloudil zvuk, který se podobal sovímu zahoukání. Dívka se sklonila ke kufru, zvedla jej a pak se vydala nahoru po schodech. Slunečníkem přitom stále točila na rameni. Když došla na verandu, chlapec ji popadl za zápěstí a vtáhl ji dovnitř.

Dveře se zavřely. A ulice byla opět prázdná. Ravani Foster stál v okně, shlížel na ulici ozářenou měsícem a mával dívce, která se tu zničehonic objevila a pak zase zmizela.

~

Příštího rána stála Ravaniho matka v prosvětlené kuchyni a utírala nádobí. Ravani cítil vůni kávy a vajec a viděl, že na něj čeká talíř se snídaní, ale jen prošel kolem stolu a vešel do jídelny.

„Dobré ráno," uvítala ho matka. „Spal jsi dobře?"

„Ano," přisvědčil a podíval se oknem ven na ulici.

Přes sklo si prohlížel protější dům. Vypadal prázdný a tmavý.

V břiše mu kručelo hlady, ale ještě víc v něm hlodala zvědavost. Opravdu v noci viděl ty děti přijet? Nebyl to jen sen? Obojí se mu zdálo nemožné.

„Neměl jsi zlé sny?"

Otevřel ústa, aby matce odpověděl. Chtěl jí vyprávět o té velké dodávce, o mlčících dětech a o dívce s bílým deštníkem. Vzpomněl si na pocit nebezpečí, který jej zachvátil. Určitě by jí to měl říct.

Ale vzpomněl si také na dívku, která tam stála v měsíčním světle a očima jej žádala, aby zachoval tajemství. A pamatoval si, jak tiše plakala. Vyschlo mu v ústech. Žaludek se mu sevřel. A rozhodl se.

„Ne, mami," odvětil. „Celou noc jsem spal tvrdě."

KAPITOLA DRUHÁ

ve které se objeví jedna kalužkrve a dojde ke dvěma útěkům

Ravani Foster snídal a přitom pozoroval dům naproti přes ulici. Sledoval ho, když doplňoval svá krmítka pro ptáky na dvoře. Zíral na něj z okna koupelny, když si čistil zuby.

A dům po celou tu dobu mlčel. Dveře se neotevřely. Záclony se nepohnuly. Neobjevily se žádné tváře. Neozvaly se žádné hlasy. Dům vypadal stejně prázdný jako každý den od chvíle, kdy se pan Croward odstěhoval.

Nakonec Ravaniho jeho neutuchající zvědavost přemohla.

Vyšel předními dveřmi a celý rozechvělý zamířil přes sluncem ozářenou ulici. Zhluboka se nadechl a odhodlal se vystoupat na zastíněnou verandu. Šel po špičkách, i když přesně nevěděl proč. Dřevěné schody mu pod nohama vrzaly. Kolem vchodových dveří se přikradl k velkému oknu. Polkl nasucho, pak si dlaně přiložil k očím jako dalekohled a přitiskl je na sklo.

Dům se zdál bez života a prázdný. Ošuntělý nábytek pana Crowarda tam stále byl, ale vypadal zaprášeně a nepoužívaně.

„Jsi tam?“ zašeptal Ravani. „Nebo ses mi jen zdála?“

Už se chtěl otočit a odejít, ale vtom ho uviděl viset na klice od skříně.

Krásný bílý slunečník.

Ravanimu se rozbušilo srdce. Usmál se.

„Co tam děláš?“ ozvalo se náhle.

Vyděsil se, zalapal po dechu a trhl sebou. Ustoupil od okna.

Ten hlas zněl zmateně a nepatřil žádnému z těch záhadných dětí, ale jeho vlastní matce, stojící před jejich domem.

„Ale nic,“ zvolal rychle. Ještě jednou pohlédl na ten slunečník a pak se neochotně vydal dolů z verandy.

Matka k němu natáhla ruku s nerezovým boxem na jídlo.

„Tatínek si tu zase zapomněl oběd."

Ravanimu vyschlo v ústech. Nerad chodil k otci do práce. Otevřel pusu, aby protestoval, ale nedostal k tomu příležitost.

„Musí se najíst, a já teď potřebuju vyprat prádlo. Tak běž."

Ravani si povzdechl a vzal si od ní krabičku s obědem.

Když přecházel most přes Carcass Creek, žaludek se mu svíral nervozitou. S každým krokem mu srdce tlouklo o něco rychleji. Snažil se přijít na jiné myšlenky, a tak pozoroval ptáky, kteří k němu slétli ze stromu: zahlédl brhlíka amerického s šedomodrými křídly a nahnědlým bříškem, nenápadnou dobéžova zbarvenou pěnkavu obecnou a poletovala kolem i spousta černošedých vran. Až příliš brzy se ocitl na místě. Vzhlédl k velké ocelové budově Skinisterových jatek.

Ravani polkl nasucho.

Jatka rachotila a řinčela temnými zvuky. Uvnitř budovy vrčela, duněla a pískala mašinérie smrti. Pásové dopravníky. Omračovací pistole. Řeznické nože.

Na jedné straně byly blátivé oplocené ohrady, kde čekaly krávy. Stály po kotníky v bahně a zíraly na něj. Nemohl se jim podívat do očí. Jedna z nich zoufale bučela. Nevěděl, co se snaží říct. Možná „Pomozte mi"? V zadní části stála rampa vedoucí do budovy. Dva statní muži křičeli, mávali rukama a hnali dovnitř ubohá zvířata jedno po druhém. Na druhé straně budovy stála připravená nákladní auta, na jejichž bocích byl nápis SKINISTEROVO KVALITNÍ MASO, a dělníci do nich nakládali palety plné balíků v bílém papíře. Ravani věděl, že na papíře jsou nalepeny děsivé štítky: MLETÉ MASO… ŽEBÍRKA… PEČENĚ… HOVĚZÍ JAZYK.

Ravani byl rád, že dnes není den telecího masa.

Dovnitř budovy neviděl – okénka byla malá a velmi vysoko. Ale věděl, co se tam děje. Věděli to všichni. Krávy vešly dovnitř, dýchaly, přemýšlely a cítily. A ven vycházelo maso.

Ravani se zachvěl. A pak zamířil k předním dveřím.

S každým dalším krokem byl hluk hlasitější a Ravanimu se zvedal žaludek. Zvuky zevnitř slyšel stále zřetelněji: prudké syčení, hrůzostrašné klapání a žalostné bučení, z něhož mu na rukou vyrazil lepkavý pot. Tlumené bzučení, které mohla vydávat jedině elektrická pila prořezávající kost. A pod tím vším zněl pravidelný temný rytmus podobný úderům bubnu: zasyčení, pak vyděšené bučení, které náhle ukončil hlasitý mlaskavý zvuk, jako když na zem spadne kus masa. *Pššš-múúú-PLESK! Pššš-múúú-PLESK! Pššš-múúú-PLESK!*

Ravani se zastavil na štěrkovém chodníku. Kousek od něj stála v ohradě kráva a hlavu vystrkovala přes plot. Prosebně na Ravaniho hleděla.

„Je mi to líto," zašeptal. *Pššš-múúú-PLESK!*

Kráva si povzdechla.

Vedle dveří visela nástěnka polepená připomínkami a oznámeními pro pracovníky. *Choďte opatrně – podlaha může být kluzká* a *Již 3 dny zde nedošlo k žádné nehodě* a *Podpořte naše město: jezte více masa!*

Uprostřed se skvěl leták, který už Ravani viděl, protože jej vyvěsili po celém městě: *Již 50. ročník závodu raftů na Red River! Dne 4. července při západu slunce! Pro všechny obyvatele Slaughtervillu do 12 let včetně je účast zdarma! Cena pro vítěze: 100 dolarů!* Pod nápisem byly zobrazeny siluety dvou dětí pádlujících na lodi. Obě se s ústy doširoka otevřenými radostně usmívaly. Ravani se zamračil.

Pak strčil do dveří a vešel dovnitř.

Před vstupem do porážecí haly se nacházela kancelář. V ní stálo několik působivě zaplněných knihoven, pár kartoték a obrovský stůl z tmavého dřeva. Za ním seděl muž a mračil se na nějaké papíry, které držel v rukou: byl to sám pan Sturgis Skinister, majitel a provozovatel firmy Skinisterovo kvalitní maso a zároveň místní soudce. Místnost, ve které Ravani stál, sloužila jako ředitelství jatek a příležitostná soudní síň. Na stěně za stolem visel velký zarámovaný obraz muže v černém obleku. Měl tlustý krk a vypadal skoro stejně jako pan Skinister, až na ponurý výraz v přísných očích.

Ravani věděl, že je to Strayhorn Skinister, zakladatel firmy Skinisterovo kvalitní maso a dědeček muže, který právě seděl za stolem.

„Mladý pan Foster!“ zaburácel pan Skinister hlubokým barytonem. „Otec si zase zapomněl oběd?“

„Ano, pane. Omlouvám se, že vás obtěžuji.“

„Ale no tak, prosím tě.“ Pan Skinister jako obvykle vypadal velmi potěšený, že se může na chvíli odtrhnout od práce.

Naštěstí z porážecí haly nevedlo do kanceláře žádné okno. Ale protože vnitřní stěny byly tenké, zvuky se tu ozývaly ještě hlasitěji a bezprostředněji než venku.

Pššš-múúú-PLESK!

Pan Skinister se ušklíbl a pak se podíval na krabičku s obědem v Ravaniho ruce.

„Copak, hm, dnes tvoje matka uvařila, jestli se smím zeptat?“

Ravani položil kovový box na stůl a zvedl víko.

„Empanadas,“ odpověděl, a když pan Skinister tázavě přimhouřil oči, vysvětlil: „Jsou to takové taštičky se slanou nádivkou.“ Ravani uchopil jeden kousek křupavého listového pečiva a podal jej panu Skinisterovi. „Dala tam jeden i pro vás.“

Panu Skinisterovi se rozzářily oči, olízl se a dychtivě po něm sáhl.

„Jako malé calzone! Co je uvnitř?“

Ravani se podíval do stropu a snažil se rozpomenout, co mu matka říkala.

„No, pórek a sladké brambory, česnek a… pečené papričky jalapeños.“

„Žádné maso?“

„Žádné.“

Pan Skinister zavrtěl hlavou, spíš udiveně než zklamaně.

„Podívejme se, jídlo bez masa. To je ale zvláštní… Vyřiď mamince mé poděkování.“

„Vyřídím. Co dnes máte vy?“ zeptal se Ravani a podíval se na krabičku s obědem pana Skinistera, která ležela na stole.

„Ále, špagety. S masovými kuličkami, samozřejmě.“ Lesk v jeho očích trochu pohasl. „Osmdesát procent mletého hovězího roštěnce, dvacet procent mletého vepřového.“

Pšš-múúú-PLESK!

„Ale omáčku jsem si dělal sám! Vaří se dlouho a jsou v ní rajčata z naší zahrady a spousta bazalky a parmazánu. Starý rodinný recept.“

„To zní skvěle, pane Skinistere.“

Ravani zaklapl krabičku s otcovým obědem a pohlédl směrem k porážkové hale. Nechtělo se mu tam.

Pšš-múúú-PLESK!

Pan Skinister si všiml, jak se Ravani na dveře do haly mračí. Chápavě našpulil ústa a podíval se na ně s téměř stejnou nelibostí, jakou cítil Ravani.

„Já vím, chlapče. Jen sklop hlavu a drž se za žlutou čárou. Snaž se nedívat do očí.“

Ravani si povzdechl. Právě se chystal odejít do haly, když se za ním hlučně otevřely vstupní dveře.

Jakmile uviděl, kdo vešel, ztuhla mu krev v žilách a zbledl. Druhý chlapec se posměšně zakřenil.

„Zdarec, Ravioli.“ Jeho hlas zněl slizce a bublala v něm samolibost.

„Také jste svému otci přinesl oběd, pane Cartere?“ zeptal se pan Skinister a trochu se zamračil.

Donnie Carter přikývl a stále se na Ravaniho šklebil.

Ty příšerné zvuky na druhé straně zdi náhle utichly.

„Výborně. Obědová přestávka,“ pronesl pan Skinister a zlehka pokynul Ravanimu. „Takhle se snad aspoň nezašpiníte. Jen běžte. Vaši tátové už mají určitě hlad.“

Ravani nervózně pohlédl na Donnieho a kluk nasadil zářivý žraločí úsměv.

„Až po tobě, Ravioli.“

Ravani se nešťastně otočil a otevřel dřevěné dveře do porážkové haly. Na zátylku skoro cítil Donnieho horký dech.